

Opleiden voor de toekomst

Hogeschool KPZ doet in opdracht van PACT voor Kindcentra onderzoek onder huidige en oud-studenten van de opleiding pedagogisch professional kind en educatie. De kernvraag is: hoe hebben de beroepsprofielen van pedagogisch professionals zich de afgelopen jaren ontwikkeld?

‘We leiden op voor de toekomst, onze studenten leren buiten de gebaande paden te denken. Dat doen we al vijf jaar en nu is het moment om goed in beeld te krijgen hoe onze oud-studenten zich verder doorontwikkelen binnen het werkveld “gedrag en maatschappij”, bijvoorbeeld in de kinderopvang, het onderwijs, het sociaal werk of de jeugdhulpverlening. Dat zijn we nu aan het onderzoeken.’

Overbruggen

Aan het woord is Anne Looijenga, directeur dienstverlening van Hogeschool KPZ, voorheen de Katholieke Pabo uit Zwolle. Hijervaart dat er steeds meer vraag komt naar nieuwe beroepsrollen in de sector ‘gedrag en maatschappij’, de oude rollen werken niet meer. Er is behoefte aan mensen die in staat zijn grenzen tussen sectoren te overbruggen. ‘Daarom zijn we gestart met de campus kind en educatie, waarbinnen onder meer de opleiding pedagogisch professional kind en educatie wordt aangeboden. Vanaf dag één hadden we rond de tachtig inschrijvingen en dit jaar staat de teller op meer dan honderd.’ ‘Veel studenten die normaal waarschijnlijk nooit de stap naar het

hbo zouden zetten, schrijven zich in voor deze tweejarige studie. Het gaat om jongeren die net van het mbo komen, maar zeker ook om mensen die al jaren werken, bijvoorbeeld als pedagogisch medewerker in de kinderopvang en in het onderwijs.’

Anne Looijenga is er van overtuigd dat tachtig tot negentig procent van deze studenten zonder de tweejarige opleiding nooit met het hbo in aanraking zou zijn gekomen. Het gros van deze studenten heeft al een baan en doet de deeltijdstudie van naast het huidige werk. ‘Een groot deel van hen maakt na deze studie echt een carrièrestap. Ze komen vaak terecht in functies en nieuwe beroepen die er op gericht zijn te verbinden en bestaande patronen te doorbreken.’

‘Met het onderzoek dat we nu in opdracht van PACT voor Kindcentra doen, willen we laten zien wat het effect van onze opleiding is op interprofessioneel werken en op de loopbaanpaden van deze professionals. Ook hopen we inzicht te krijgen in de ontwikkeling van beroepen binnen de wereld van gedrag en maatschappij.’

‘Onze opleiding leent zich daar goed voor. We zijn een proeftuin van PACT voor Kindcentra en bovendien hebben we al drie keer

een groep afgestudeerden afgeleverd, terwijl vergelijkbare opleidingen vaak nog in een beginfase zitten.’

Overzichtelijker

Het is nog te vroeg om conclusies te trekken uit het onderzoek, benadrukt Looijenga. ‘Ik verwacht dat het merendeel van de afgestudeerden nog redelijk traditioneel binnen bestaande beroepen werkt, maar dat het aantal betrokken professionals rondom kinderen minder groot is. Deze mensen zullen in ieder geval al geslaagd zijn om het werken met kinderen overzichtelijker te maken voor kinderen, ouders en de professionals zelf. Er zullen minder kinderen tussen wal en schip terecht komen.’

‘Ik hoop dat de focus meer ligt op interprofessioneel samenwerken en op de ontwikkeling van de kinderen en minder op “hoe organiseer je het allemaal”. Ook zou het mooi zijn om een antwoord te krijgen op de vraag of onze opleiding zo aanslaat omdat er op dit moment een enorme frictie is op de arbeidsmarkt, of omdat we echt een inhoudelijke verbetering leveren en onze afgestudeerden met hun kennis en vaardigheden aantoonbaar een kwalitatieve verrij-

king zijn van de teams waarin ze werken.’

‘Zodra we de uitkomsten verzameld hebben, zullen we bijeenkomsten organiseren en daar aansprekende voorbeelden van de verschillende beroepsrollen toelichten. Met voorbeelden kun je mensen die traditioneel kijken – naar educatie, kinderopvang, sociaal werk, jeugdhulpverlening en de rol van lokale overheden – meenemen in de veranderingen die op dit moment plaatsvinden. Het leereffect zit wat mij betreft dan ook niet zozeer in alle data die we verzamelen, maar in het zichtbaar maken van de succesvolle en aansprekende voorbeelden.’

Coronatijd

‘Het is alleen nog wel even wachten tot er ook echt conclusies getrokken kunnen worden. De coronatijd strooide veel roet in het eten. We hebben een groot gedeelte van de vragenlijsten uitgezet, maar het ophalen van de kwalitatieve data loopt achter. We hoopten in december klaar te zijn, maar dat wordt nu volgend jaar voorjaar, schat ik in. Er is voor veel van ons een heel andere belasting bij gekomen de afgelopen tijd. Wij, maar ook de professionals in het werkveld hadden even heel andere dingen te doen.’

PACT voor Kindcentra

Het programma PACT voor Kindcentra staat voor een ontwikkelomgeving voor kinderen van 0-12 jaar, waarin ieder kind meedoet, meetelt en leert, waarin professionals met plezier werken en waarin ouders, kinderen en medewerkers samen optrekken. Het realiseren van inclusieve kindcentra blijkt in de praktijk niet altijd eenvoudig. Daar helpt PACT voor Kindcentra door innovatie te stimuleren en kennis te delen; door (wetenschappelijke) onderbouwing van de meerwaarde van inclusieve centra te organiseren; door praktijk, wetenschap en beleid te verbinden; door te stimuleren dat de beweging van kindcentra regionaal verankerd wordt. Met als blijvend uitgangspunt de ontwikkelbehoefte van kinderen. Janny Reitsma, Lotte de Rooij en Maaike Vaes, projectleiders, presenteren u telkens een opmerkelijk inzicht.

Kind en Educatie

In 2015 zijn Hogeschool KPZ, Hogeschool Viaa, mbo Menso Alting, Landstede mbo en Landstede Kinderopvang (inmiddels Procorino) een gezamenlijk initiatief gestart rond het thema kindberoepen: de campus kind en educatie. Vanuit die samenwerking is de Katholieke Pabo Zwolle (KPZ) gestart met de associate degree pedagogisch professional kind en educatie. Deze tweejarige hbo-opleiding heeft een beroepsprofiel gericht op bestaande, actuele en nieuwe competenties, rollen en functies. Inmiddels werken 190 afgestudeerde nieuwe professionals vanuit deze studie en zijn er op dit moment 210 studenten met de opleiding bezig. KPZ doet in samenwerking met PACT voor Kindcentra een kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de ontwikkeling van de huidige en toekomstige beroepsrollen onder de huidige studenten en alumni.